

Akcelerační oblasti pro obnovitelné zdroje energie

Mgr. Vojtěch Faltus
člen Komise pro životní prostředí a energetiku
partner a advokát AegisLaw
vojtech.faltus@aegislaw.cz

Mgr. Ing. Kamila Straková
advokátní koncipient AegisLaw
kamila.strakova@aegislaw.cz

Zákon č. 249/2025 Sb., o urychlení využívání některých obnovitelných zdrojů energie, zavedl do českého práva nový institut akceleračních oblastí. Jejich smyslem je vytipovat území vhodná pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie a část posuzování veřejných zájmů provést již při vymezení těchto oblastí. Pro konkrétní projekty umísťované do akcelerační oblasti se následně uplatní zvláštní, zrychlený povolovací režim. Právní úprava navazuje především na evropskou směrnici RED III.

Pozemek v akcelerační oblasti neznamená automatické povolení

Akcelerační oblast je území vymezené pro urychlení využití konkrétního druhu obnovitelného zdroje energie. Může být vymezena v územním rozvojovém plánu, zásadách územního rozvoje nebo územním plánu.

Samotné zařazení pozemku do akcelerační oblasti nicméně neznamená, že na něm lze automaticky postavit fotovoltaickou nebo větrnou elektrárnu. Pro konkrétní oblast jsou stanoveny podmínky a zmírňující opatření, která musí budoucí projekt respektovat. Nadále je také nutné vyřešit například přístup k pozemku, připojení do elektrizační soustavy, technické podmínky projektu a příslušná veřejnoprávní povolení.

Akcelerační oblast je proto třeba vnímat zejména jako území, ve kterém stát již předem vyhodnotil vyšší míru vhodnosti pro určitý typ obnovitelného zdroje a vytvořil předpoklady pro rychlejší následné povolování.

Praktické dopady

Největší výhodou má být zkrácení a větší předvídatelnost povolovacího procesu. Část environmentálních dopadů se posuzuje již při vymezování akcelerační oblasti a přijímání souvisejících podmínek. U konkrétního projektu se následně zkoumá především to, zda tyto předem stanovené podmínky splňuje a zda se neobjevily významné nepříznivé vlivy, které nebyly dříve vyhodnoceny.

Významný je zejména zvláštní režim posuzování vlivů na životní prostředí. Projekt v

akcelerační oblasti nemusí automaticky projít standardním procesem EIA pouze proto, že by mu jinak podléhal. EIA se provede až tehdy, pokud nastanou důvody stanovené zákonem, zejména pokud nelze významné nepříznivé vlivy projektu vyloučit nebo odstranit dodatečnými opatřeními.

Zákon současně stanoví, že stavební úřad má o žádosti o povolení záměru v akcelerační oblasti rozhodnout do 60 dnů od zahájení řízení. Zrychlený režim se však vztahuje pouze na druh obnovitelného zdroje, pro který byla daná oblast vymezena, a zásadně předpokládá, že se hlavní záměr nachází uvnitř této oblasti.

První akcelerační oblasti v České republice

V červenci 2026 vláda schválila Změnu č. 2 Územního rozvojového plánu, která poprvé vymezuje akcelerační oblasti celostátního významu pro větrné a fotovoltaické elektrárny. Finální návrh obsahuje 61 oblastí o celkové výměře přibližně 297 km², přičemž převážnou část představují oblasti určené pro větrnou energetiku.

Pro investory tedy bude klíčové ověřit nejen to, zda se zamýšlený projekt nachází v akcelerační oblasti, ale také pro jaký druh obnovitelného zdroje je oblast určena a jaké podmínky jsou pro ni stanoveny. Vlastníci pozemků by naopak neměli samotné zařazení pozemku do oblasti zaměňovat za jistotu realizace projektu. Pro obce pak bude zásadní zejména aktivní práce s územním plánováním a podmínkami, které mají budoucí projekty na jejich území respektovat.

Akcelerační oblasti mohou významně zkrátit veřejnoprávní povolování projektů obnovitelných zdrojů. Jejich hlavní přínos spočívá zejména v tom, že část posouzení možných dopadů budoucích projektů probíhá již při vymezování samotné oblasti a pro následné povolování jsou předem stanovena konkrétní pravidla. Nejde však o automatickou cestu k povolení výstavby. Každý projekt musí i nadále splnit zákonné podmínky a požadavky vztahující se ke konkrétnímu území. Akcelerační oblasti tak představují nástroj, který má přípravu projektů obnovitelných zdrojů učinit rychlejší a předvídatelnější, nikoli nahradit jejich řádné posouzení a povolení.